

31994D0168

19.3.1994.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 77/51

ODLUKA KOMISIJE**od 22. veljače 1994.****o mjerama koje treba poduzeti za provedbu Direktive Vijeća 89/130/EEZ, Euratom o usklađivanju obračunavanja bruto nacionalnog proizvoda po tržišnim cijenama**

(94/168/EZ, Euratom)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

svake godine pregledava dostavljene ukupne svote zbog grešaka u obračunavanju i da države članice poduzimaju potrebne korake kako bi olakšale inspekcijske mjere;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/130/EEZ, Euratom od 13. veljače 1989. o usklađivanju obračunavanja bruto nacionalnog proizvoda po tržišnim cijenama⁽¹⁾,budući da Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost⁽²⁾ određuje da:

— se osnovica vlastitih sredstava od poreza na dodanu vrijednost izračunava korištenjem iznosa iz nacionalnih računa (članak 4.),

— Komisija utvrđuje prikladnost korištenih podataka i obavljenih izračunavanja (članak 11.),

— države članice pružaju Komisiji potrebne podatke (članak 12.);

budući da Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1552/89 od 29. svibnja 1989. o provedbi Odluke 88/376/EEZ, Euratom o sustavu vlastitih sredstava Zajednica⁽³⁾ određuje da Komisija

budući da se u izjavi Vijeća i Komisije, zabilježenoj u zapisniku Vijeća prilikom donošenja Direktive 89/130/EEZ, Euratom, navodi da odbor uspostavljen člankom 6. navedene Direktive, dalje u tekstu „Odbor BNP-a”, treba usmjeriti svoj rad na poboljšanje stupnja obuhvaćenosti takozvanog paralelnog gospodarstva u nacionalnim računima;

budući da gospodarska aktivnost koja se odvija kršenjem poreznih propisa i propisa socijalne sigurnosti trenutno nije na jednak način obuhvaćena u procjenama bruto nacionalnog proizvoda po tržišnim cijenama država članica, dalje u tekstu „BNPtc”;

budući da sveukupnost proizvodnih jedinica odnosi na izračunavanje BNPTc-a, bez obzira na to koji se od tri pristupa bruto domaćem proizvodu po tržišnim cijenama, dalje u tekstu „BDPtc”, primjenjuje;

budući da sveukupnost zaposlenosti, sadržana u osnovi BDPtc-a, odnosi na obračune sa strane outputa i dohotka; budući da sve države članice primjenjuju barem jedan od ova dva pristupa BDPtc-u;

budući da demografski izvori (popisi stanovništva, ankete o radnoj snazi u Zajednici) predstavljaju učinkovit način potvrđivanja zaposlenosti sadržane u osnovi BDPtc-a;

budući da je devet država članica provelo popise stanovništva 1990./91., te da su druge države članice mogle podnijeti usporedive podatke na temelju registara i/ili anketiranjem uzoraka;

⁽¹⁾ SL L 49, 21.2.1989., str. 26.⁽²⁾ SL L 155, 7.6.1989., str. 9.⁽³⁾ SL L 155, 7.6.1989., str. 1.

budući da se od 1987. u 12 država članica sustavno provode ankete o radnoj snazi;

budući da neposredno intervjuiranje koje se primjenjuje u anketi o radnoj snazi može dovesti, te je u nekim slučajevima i dovelo do otkrića veće zaposlenosti od one koja je zabilježena u popisu stanovništva;

budući da u svim državama članicama postoje sustavi poreza na dohodak fizičkih osoba i društava i poreza na dodanu vrijednost, zajedno s odgovarajućim mehanizmima porezne revizije;

budući da se informacije iz poreznih revizija mogu koristiti za uskladivanja uzimajući u obzir utaje poreznih podataka i pogrešno izvještavanje u anketama;

budući da se u nekim državama članicama informacije iz poreznih revizija već koriste u ovu svrhu;

budući da su, u skladu s načelom supsidijarnosti, mjere za poboljšanje sveobuhvatnosti BNPTc-a programi koji se mogu učinkovito provoditi samo na razini Zajednice; budući da će se te mjerne primjenjivati u svakoj državi članici u okviru ovlasti tijela i institucija nadležnih za prikupljanje službenih statistika;

budući da je konzultiran Odbor BNP-a i on nije odbio mjeru predviđenu ovom Odlukom,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

GLAVA I.

Svrha i područje primjene

Članak 1.

1. Svrha je ove Odluke poboljšati sveobuhvatnost BDPtC-a kao glavne komponente BNPTC-a država članica vezano uz gospodarske aktivnosti u okviru proizvodne granice Europskog sustava integriranih ekonomskih računa („ESA“). To obuhvaća gospodarsku aktivnost koja je sama po sebi zakonita, ali koja se ne provodi u skladu s poreznim propisima i propisima o socijalnoj sigurnosti.

2. Gospodarska aktivnost koja je nezakonita prema nacionalnom zakonodavstvu nalazi se izvan opsega mjera predviđenih ovom Odlukom.

3. Prvi rezultati programa određenih u glavama III., IV., V. i VI. integriraju se u procjene BNP-a država članica najkasnije do 30. rujna 1995.

GLAVA II.

Definicije pojmovra

Članak 2.

Procjene BNP-a i BDP-a su sveobuhvatne kada obuhvaćaju ne samo proizvodnju, primarni dohodak i rashode koji se mogu neposredno promatrati u statističkim anketama ili administrativnoj dokumentaciji, već uključuju i proizvodnju, primarni dohodak i rashode koji se ne promatraju neposredno. Potonji se odnose, između ostalog, na jednu ili više sljedećih pojava:

- odsutnost registriranih i gospodarski aktivnih jedinica iz statističkih evidencijskih,
- utaja plaćanja poreza i/ili premija socijalne sigurnosti,
- izuzeće od obveze podnošenja podataka poreznim tijelima i tijelima socijalne sigurnosti.

Odsutnost iz statističkih evidencijskih uključuje nebilježenje u statističkim evidencijskim gospodarski aktivnim jedinica koje su registrirane pri poreznim tijelima ili tijelima socijalne sigurnosti, te obuhvaća bilježenje u statističkim evidencijskim jedinica koje više nisu gospodarski aktivne.

Utaja plaćanja poreza i premija socijalne sigurnosti uključuje podnošenje nepotpunih ili neistinitih brojki poreznim tijelima ili tijelima socijalne sigurnosti i nepodnošenje obaveznih poreznih prijava ili prijava socijalne sigurnosti, na primjer od strane skrivenih proizvodnih jedinica.

Izuzeće od obveze podnošenja podataka poreznim tijelima i tijelima socijalne sigurnosti odnosi se, između ostalog, na minimalne pragove za obveznu registraciju određenih aktivnosti ili transakcija. Ono uključuje izuzeće za specifične skupine osoba ili poduzeća i podnošenje djelomičnih prijava koje ne krši propise kojima se uređuju porezni sustav i sustav socijalne sigurnosti.

Zaposlenost podrazumijeva domaće zaposlene stanovništvo u skladu sa stanicima ESA-e 808 do 814.

GLAVA III.

Opisi izračuna i prilagodbi koji osiguravaju sveobuhvatnost sadašnjih procjena BNP-a

Članak 3.

Države članice izrađuju opis svih izračuna i prilagodbi za koje se smatra da obuhvaćaju proizvodnju, primarni dohodak i rashod koji se ne promatraju neposredno u skladu s člankom 2. Izračuni i prilagodbe su eksplicitni ili implicitni. Primjeri implicitnih prilagodbi su izračuni koji se temelje na količini i cijeni, te procjene dobivene od strane potražnje korištenjem

anketiranja kupaca roba i usluga. U mjeri u kojoj je to moguće, u opisima se prilagodbe i navedeni izračuni raščlanjuju na:

1. odsutnost registriranih i gospodarski aktivnih jedinica iz statističkih evidencija;
2. utaju plaćanja poreza i/ili premija socijalne sigurnosti:
  - 2.1. skrivene proizvodne jedinice;
  - 2.2. ostale utaje, posebice lažno izvještavanje i neizvještavanje od strane registriranih poduzeća;
3. izuzeće od registracije pri poreznim tijelima i tijelima socijalne sigurnosti:
  - 3.1. zbog donjih pravova za registraciju;
  - 3.2. ostali razlozi za izuzeće od registracije.

Opis se odnosi na zadnju godinu za koju su dostupne konačne procjene.

Članak 4.

Države članice koje primjenjuju proizvodni pristup za BDP sastavljaju tablicu svih takvih prilagodbi i izračuna po granama sukladno NACE-CLIO R44 ili, ako to nije moguće, na razini agregiranja koje se koristi za njihovo izračunavanje, ili barem na razini NACE-CLIO R25 (vidi ESA-u, odjeljak o klasifikacijama i šifriranju). U tablici se:

- opisuje vrsta prilagodbe (primjerice, razlog za prilagodbu, je li riječ o implicitnoj ili eksplicitnoj prilagodbi, veličina registracije, prag itd.),
- opisuje (opisuju) izvor(i) koji se koriste za prilagodbu (vrsta, godina, odnos s područjem aktivnosti u klasi NACE-CLIO),
- opisuje metoda izračunavanja (korištene varijable, pretpostavke, navođenje konkretnog primjera metode izračunavanja),
- za eksplicitne prilagodbe: prikazuje vrijednost prilagodbe u apsolutnim vrijednostima i kao postotak bruto dodane vrijednosti (čija se konačna procjena treba koristiti nakon svih promjena i integracije),
- za implicitne prilagodbe; objašnjava zašto se one smatraju takvima i ako je moguće pružaju dokazi valjanosti iskazanih pretpostavki.

Oblik ove tablice prikazan je u Prilogu I.

Članak 5.

Države članice koje primjenjuju dohodovni pristup donose opis svih takvih prilagodbi i izračuna u vezi s naknadama

zaposlenicima, bruto poslovnim viškom neinkorporiranog poduzeća i bruto poslovnim viškom inkorporiranog poduzeća. Tablica koja se koristi za ovaj opis po sektorima ili granama pokazuje:

- vrstu prilagodbe (kako je navedeno u članku 4.),
- izvore podataka za prilagodbu (kako je navedeno u članku 4.),
- metode izračunavanja (kako je navedeno u članku 4.),
- za eksplicitne prilagodbe: absolutna i relativna veličina (kako je navedeno u članku 4.),
- za implicitne prilagodbe: obrazloženje (kako je navedeno u članku 4.).

Oblik ove tablice prikazan je u Prilogu II.

Članak 6.

Države članice koje primjenjuju rashodni pristup BDP-u, u svim slučajevima kada se iznosi izdataka temelje na prodaji ili kupnji proizvodnih jedinica (na primjer prodaja na malo ili kupnja investicijskih dobara od strane proizvođača), pripremaju opis svih takvih prilagodbi i izračuna. Tablica koja se koristi za ovaj opis na razini agregiranja koja se koristi za izračune prikazuje:

- vrstu prilagodbe (kako je navedeno u članku 4.),
- izvore podataka za prilagodbu (kako je navedeno u članku 4.),
- metode izračunavanja (kako je navedeno u članku 4.),
- za eksplicitne prilagodbe: absolutna i relativna veličina prilagodbe, veličina se izražava kao postotak izdataka (čija se konačna procjena koristi nakon svih izmjena),
- za implicitne prilagodbe: obrazloženje (kako je navedeno u članku 4.).

Oblik ove tablice naveden je u Prilogu III.

Članak 7.

Ako pri procjeni BNP-a nema prilagodbe za nepostojanje, utaju ili izuzeće ili su prilagodbe djelomične, države članice predlažu program djelovanja kako bi se ti nedostaci otklonili.

Članak 8.

Sve informacije iz članaka 3. do 7. dostavljaju se Statističkom uredu Europskih zajednica najkasnije do 30. lipnja 1994. O njima raspravlja Odbor BNP-a u drugoj polovici 1994.

GLAVA IV.

Preispitivanje zaposlenosti sadržane u osnovi sadašnjih procjena BNP-a**Članak 9.**

Države članice uspoređuju podatke o zaposlenosti iz demografskih izvora sa zaposlenošću sadržanom u osnovi sadašnjih procjena BNP-a. Koncept zaposlenosti koji se primjenjuje je onaj koji se primjenjuje na domaće zaposlene stanovništvo. Ako izvor demografskih podataka nije u skladu s ovim konceptom zaposlenosti, prvo se izrađuje tablica koja pokazuje izmjene koje je potrebno napraviti kako bi se postigla sukladnost. Tablica pokazuje, u mjeri u kojoj je to moguće i u skladu s nacionalnom praksom:

- razlog izmjene,
- izvor podataka korišten za izmjene i njegove glavne značajke,
- metodu izračunavanja (varijable, pretpostavke i konkretni primjer izračunavanja),
- veličinu izmjene (apsolutna i kao postotak opsega rada).

Oblik tablice prikazan je u Prilogu IV. Brojke iz ankete o radnoj snazi moraju se izmijeniti za, na primjer, ljudi koji žive u institucionalnim kućanstvima i prekogranične radnike. Budući da je anketa o radnoj snazi anketa uzorka, također se opisuje postupak preračunavanja na nacionalnu razinu (izvori podataka i metode izračuna). Od država se članica traži da pružaju informacije o granicama dozvoljenih pogrešaka u popisu stanovništva i anketi o radnoj snazi. Također se izrađuju tablice za prikaz izmjena po granama. Za usluge se koristi klasifikacija NACE-CLIO R44, a za ostale grane NACE-CLIO R25. Oblik za ovu tablicu prikazan je u Prilogu V.

Članak 10.

Države članice za godinu 1990. ili 1991. izrađuju tablicu ukupnog broja zaposlenika i samozaposlenih osoba po granama prema popisu stanovništva, anketi o radnoj snazi i nacionalnim računima. Za usluge se koristi klasifikacija NACE-CLIO R44, a za ostale grane NACE-CLIO R25. Opisuju se izvori za broj zaposlenih sadržani u nacionalnim računima i njihova veza s iznosima dodane vrijednosti i čimbenicima prihoda. Podaci iz ankete o radnoj snazi sadrže:

- poslove s punim radnim vremenom i skraćenim radnim vremenom za zaposlenike,
- broj glavnih poslova,
- prosječni broj održanih sati u glavnim poslovima,
- broj dodatnih poslova,
- prosječan broj održanih sati u dodatnim poslovima,
- i ekvivalente punog radnog vremena za glavne i dodatne poslove.

Format za ovu tablicu prikazan je u Prilogu VI. Nadalje, navode se sve raspoložive službene procjene o broju nezakonitih useljenika i njihovo aktivnosti.

Opisuje se preračunavanje iz broja poslova u ekvivalentne punog radnog vremena. Opis uključuje izvore podataka, varijable, pretpostavke i konkretni primjer izračunavanja ekvivalenta punog radnog vremena. Preračunavanje uzima u obzir pojave kao što su privremeni poslovi, sezonski rad, naučnike i nezakonite useljenike.

Kada se za neke gospodarske aktivnosti pojave značajne razlike, države članice pribavljaju potrebne informacije na najdetaljnijoj razini nacionalne klasifikacije gospodarskih aktivnosti.

Članak 11.

Države članice koje raspolažu popisima radnih mjesta, poboljšanim anketama o radnoj snazi, vremensko-proračunskim anketama, posebno ciljanim anketama o izdacima kućanstava ili nekim drugim podacima koji rasvjetljavaju stanje zaposlenosti općenito, a posebice sekundarne aktivnosti, mogu dostaviti dodatne tablice koje sadrže te informacije. Posebno:

- države članice koje imaju popis radnih mjesta (broj poslova na temelju upisnika) mogu u skladu s njime pripremiti tablicu po granama i o broju poslova koje obavljaju zaposlenici i samozaposlene osobe,
- države članice koje imaju poboljšane ankete o radnoj snazi s dodatnim pitanjima, vremensko-proračunske ankete ili posebno ciljane ankete o izdacima kućanstava mogu izraditi tablice koje prikazuju broj dodatnih poslova proizašlih iz tih izvora.

Članak 12.

Informacije iz članaka 9., 10. i 11. dostavljaju se Statističkom uredu Europskih zajednica najkasnije do 30. lipnja 1994. Odbor BNP-a o njima raspravlja u drugoj polovici 1994.

GLAVA V.

Opis propisa i statističkih prilagodbi koji se odnose na dohotke u naravi i napojnice.**Članak 13.**

1. Države članice priređuju pregled važećih poreznih propisa koji se odnose na svaku od sljedećih stavki:

- službena vozila koja se koriste za privatne namjene,
- doprinose poslodavaca tekućim troškovima kantine, uključujući troškove poslužene hrane i naknade osoblju kantine, isključujući najamnine, čišćenje, grijanje, električnu energiju i ostale troškove povezane s vođenjem poslovnog prostora,
- bonove za obroke koje zaposlenici dobivaju od poslodavaca,
- hranu i smještaj koju zaposlenici u hotelima, ugostiteljskim objektima i poljoprivredi dobivaju besplatno ili po sniženim cijenama,
- stambene objekte za koje se ne plaća najamnina i stambene objekte koji se zaposlenicima iznajmljuju za najamnine koje su niže od najamnina na tržištu,
- vrijednost kamata kojih se poslodavci odriču kada odobravaju zajmove zaposlenicima po sniženim ili čak nultim kamatnim stopama,
- putne karte koje zaposlenici dobivaju besplatno ili po sniženim cijenama,
- električnu energiju i ugljen koji zaposlenici dobivaju besplatno ili po sniženim cijenama,
- besplatni telefon (kod kuće),
- potrošnju od strane trgovaca vlastite robe i usluga kojima trguju,
- sve ostale stavke koje su količinski važne.

Države članice za svaku od ovih stavki opisuju postupke kojima osiguravaju da se i dio koji je oporezivi dohodak i dio koji je izuzet od plaćanja poreza smatraju naknadom zaposlenicima ili bruto poslovnim viškom neinkorporiranog poduzeća (a ne kao intermedijarna potrošnja). Ako se za pojedine stavke izvršavaju prilagodbe, opisuju se izvori podataka, metoda izračunavanja i opseg prilagodbe.

2. Države članice uspoređuju svoje procjene dohotka u naravi s rezultatima četverogodišnje ankete o troškovima rada u Zajednici budući da potonja također sadrži informacije o dohotku u naravi. Države članice opisuju tu usporedbu.

Članak 14.

Opisuju se izračuni koji se primjenjuju u vezi s napojnicama. Opis uključuje glavne značajke korištenog izvora podataka (vrsta, godina itd.).

Članak 15.

Ako opisi iz članaka 13. i 14. jasno pokazuju da neka od navedenih komponenti dohotka u naravi ili napojnica nije primjereno uzeta u obzir pri obračunu BNP-a, države članice podnose prijedloge za uključivanje ovog dijela dohotka.

Članak 16.

Opisi i prijedlozi se podnose Statističkom uredu Europskih zajednica najkasnije do 30. lipnja 1994. O njima raspravlja Odbor BNP-a u drugoj polovici 1994.

GLAVA VI.

Pregled upotrebe informacija iz poreznih revizija za poboljšanje sveobuhvatnosti procjena BNP-a**Članak 17.**

Države članice najkasnije do 30. lipnja 1994. Statističkom uredu Europskih zajednica podnose izvješće o izvedivosti upotrebe poreznih revizija za poboljšanje sveobuhvatnosti procjena BNP-a. Ovo izvješće posebno obuhvaća:

- vrstu dostupnih informacija (jesu li revizije povremene ili redovite, obuhvaćene godine, kriteriji odabira jedinica u kojima se provodi revizija i korištene varijable),
- dostupnost ovih informacija. To obuhvaća izračunavanja koja obavljaju statistički uredi koji dobivaju pristup anonimnim podacima iz poreznih evidencija. To također obuhvaća izračune koje bi zbog propisa o zaštiti podataka trebala obavljati sama porezna tijela,
- korisnost ovih informacija za poboljšavanje sveobuhvatnosti procjena BNP-a država članica.

Odbor BNP-a raspravljaće o ovim izvješćima u drugoj polovici 1994.

Članak 18.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. veljače 1994.

Za Komisiju

Henning CHRISTOPHERSEN

Potpredsjednik

PRILOG I.

Tablica kojom se dopunjuje članak 4.: opis izračuna i prilagodbi koje obuhvaćaju odsutnost, utaju ili izuzeće za proizvodni pristup.

Oznaka NACE-CLIO	Vrsta prilagodbe	Izvori podataka za prilagodbu	Metoda izračunavanja	Apsolutna veličina prilagodbe godine 19 ..	Relativna veličina prilagodbe godine 19 ..

PRILOG II.

Tablica kojom se dopunjuje članak 5.: opis izračuna i prilagodbi koje obuhvaćaju odsutnost, utaju ili izuzeće za dohodovni pristup.

Vrsta dohotka	NACE-CLIO oznaka/sektor	Vrsta prilagodbe	Izvori podataka za prilagodbu	Metoda izračunavanja	Apsolutna veličina prilagodbe godine 19 ..	Relativna veličina prilagodbe godine 19 ..
Naknade zaposlenicima						
Bruto poslovni višak neinkorporiranog poduzeća						
Bruto poslovni višak inkorporiranog poduzeća						

PRILOG III.

Tablica kojom se dopunjuje članak 6.: opis izračuna i prilagodbi koje obuhvaćaju odsutnost, utaju ili izuzeće za rashodni pristup.

Vrsta izdatka	NACE-CLIO oznaka/sektor	Vrsta prilagodbe	Izvori podataka za prilagodbe	Metoda izračunavanja	Apsolutna veličina prilagodbe godine 19 ..	Relativna veličina prilagodbe godine 19 ..

PRILOG IV.

Tablica kojom se dopunjaje članak 9.: izmjene za usklađivanje s pojmom domaćeg zaposlenog stanovništva

PRILOG V.

Tablica kojom se dopunjuje članak 9.: izmjene za usklađivanje s pojmom domaćeg zaposlenog stanovništva iskazanog po granama.

PRILOG VI.

Tablica kojom se dopunjuje članak 10.: opseg rada prema popisu stanovništva, anketi radne snage i nacionalnim računima (napomena: nakon što su napravljene potrebne izmjene zbog usklađivanja s pojmom domaćeg zaposlenog stanovništva, vidjeti tablice kojima se dopunjuje članak 9.).